

Звіт

про проведення опитування роботодавців щодо якості підготовки фахівців у Дунайському інституті водного транспорту Державного університету інфраструктури та технологій за освітньо-професійними програмами «Навігація і управління морськими суднами», «Управління судновими технічними системами і комплексами», «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики».

На підставі Положення про опитування (затверджено наказом ДУІТ №02.1-04-532/з від 23.09.2019), згідно з наказом в.о. ректора Державного університету інфраструктури та технологій від 15 квітня 2021 року за номером 13-04-219/з Про внесення змін до Плану заходів щодо опитування учасників освітнього процесу на період 2021-2023 рр., Плану проведення опитувань учасників освітнього процесу у ДІВТ ДУІТ на 2022-2023 н.р., у період з 03 по 28 жовтня 2022 року було проведено опитування роботодавців щодо якості підготовки фахівців у Дунайському інституті водного транспорту Державного університету інфраструктури та технологій за освітньо-професійними програмами «Навігація і управління морськими суднами», «Управління судновими технічними системами і комплексами», «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики».

Опитування роботодавців є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти і освітньої діяльності у ДІВТ ДУІТ. Метою опитування є вивчення думок щодо рівня задоволеності роботодавців якістю підготовки фахівців (випускників, здобувачів вищої освіти, що проходили практику) за освітньо-професійними програмами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, отримання об'єктивної інформації щодо визначення позицій та потреб зацікавлених сторін у реалізації всіх освітніх програм, забезпечення зворотного зв'язку між усіма учасниками освітнього процесу і розробки пропозицій щодо його удосконалення.

Цільова аудиторія – роботодавці, керівники підприємств морегосподарської галузі, кріюінгових компаній, в організаціях яких проходили практику здобувачі вищої освіти та/або працюють (-ли) випускники за освітньо-професійними програмами «Навігація і управління морськими суднами», «Управління судновими технічними системами і комплексами», «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики». Всього опитано 8 респондентів. Результати опитування частково були відображені у відсотковому значенні відповідно до кількості отриманих анкет.

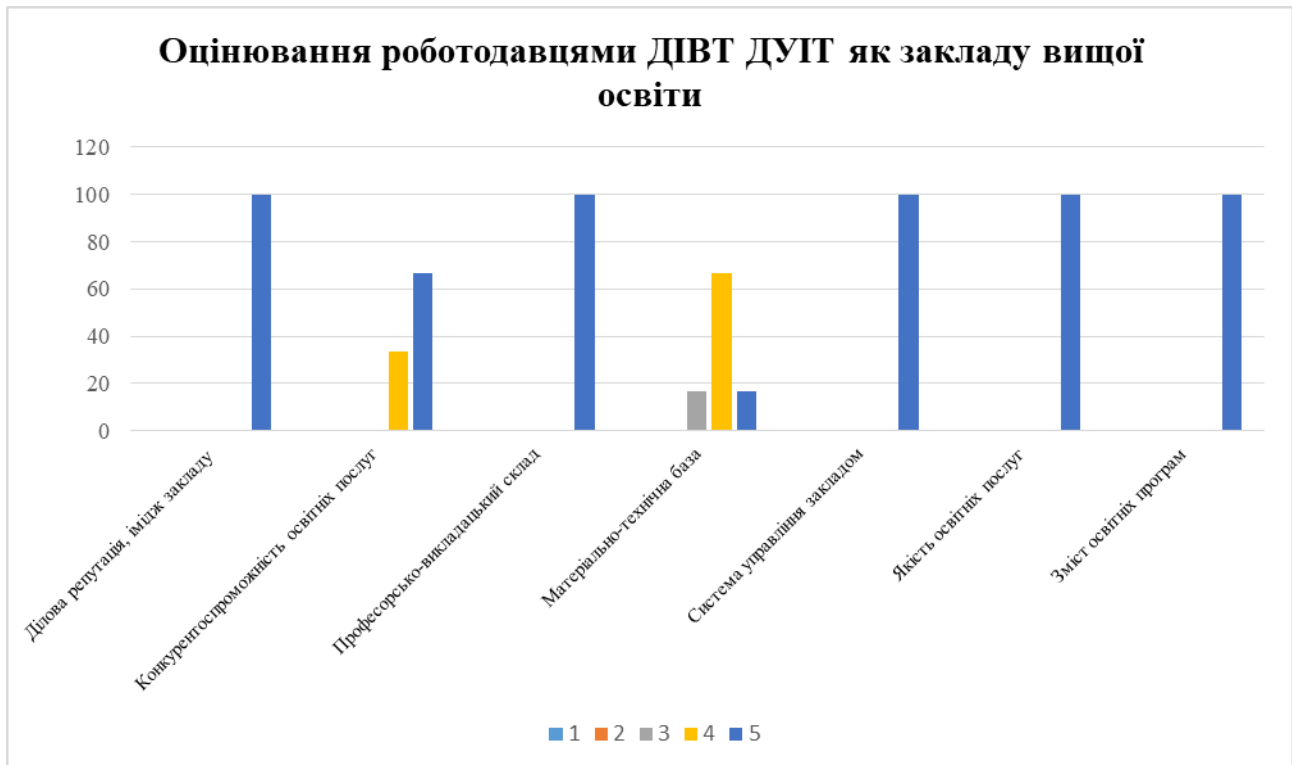
Анкета складалася з восьми блоків питань, які включали: оцінку ДІВТ ДУІТ як закладу вищої освіти; зазначення кількості фахівців-випускників ДІВТ ДУІТ, які працюють в організації; перелік посад, які займають фахівці-випускники ДІВТ ДУІТ в організації; оцінку якості освітніх програм/рівня підготовки фахівців-випускників ДІВТ ДУІТ за певними критеріями; інформацію щодо того, чи потрібне було додаткове навчання випускників та посилення їх компетенцій, додаткових знань (умінь); коментар або побажання щодо вдосконалення освітньої програми (дисципліни, навички, уміння тощо) та пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу в ДІВТ ДУІТ; оцінку якостей та навичок фахівців-випускників ДІВТ ДУІТ за певними критеріями.

Результати оцінювання роботодавцями ДІВТ ДУІТ як закладу вищої освіти за такими критеріями, як ділова репутація, імідж закладу; конкурентоспроможність освітніх послуг; професорсько-викладацький склад; матеріально-технічна база; система управління закладом; якість освітніх послуг; зміст освітніх програм наведено в таблиці 1. Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою: від 1 – незадовільний рівень до 5 балів – дуже високий рівень.

Таблиця 1 - Оцінювання роботодавцями ДІВТ ДУІТ як закладу вищої освіти *У відсотках*

	Критерії оцінювання	Бали				
		1	2	3	4	5
1.	Ділова репутація, імідж закладу	0	0	0	0	100

2.	Конкурентоспроможність освітніх послуг	0	0	0	33,3	66,7
3.	Професорсько-викладацький склад	0	0	0	0	100
4.	Матеріально-технічна база	0	0	0	66,7	16,7
5.	Система управління закладом	0	0	0	0	100
6.	Якість освітніх послуг	0	0	0	0	100
7.	Зміст освітніх програм	0	0	0	0	100

Аналіз таблиці 1 показує, що роботодавці високо оцінили (5 балів) ДІВТ ДУІТ за такими критеріями: «ділова репутація, імідж закладу», «професорсько-викладацький склад», «система управління закладом», «якість освітніх послуг», «зміст освітніх програм». Такі критерії оцінювання як «конкурентоспроможність освітніх послуг», «матеріально-технічна база» були оцінені деякими роботодавцями в 4 бали.

На питання «Чи потрібне було додаткове навчання фахівців? Які компетенції необхідно було посилити?» було надано наступні пропозиції:
 – поглибити мовні компетенції, які дозволяють використовувати англomовні технічні посібники та виконувати професійні обов'язки;

- посилити компетенції, які сприяють саморозвитку, здатність працювати автономно;
- поглибити вивчення питань безпеки та охорони навколишнього середовища.

Частина респондентів вмотивовано погодилась з відсутністю необхідності проведення додаткового навчання фахівців.

На питання «Які додаткові знання (уміння) повинна забезпечувати освітні програми?» було надано відповіді:

- розширити коло соціальних навичок;
- збільшити обсяг фахової практики за спеціалізаціями;
- передбачити додаткові години з навчальних дисциплін, що спрямовані на підвищення рівня володіння сучасними інформаційно-комунікативними технологіями;
- збільшити обсяг знань, що сприяють поліпшенню здатності управління операціями з експлуатації всіх насосних систем та систем управління;
- збільшити обсяг знань, що сприяють забезпеченню безпеки судна, організації, нагляду та контролю щодо дотримання правил техніки безпеки, вміння безпечно проводити вантажно-розвантажувальні роботи;
- уміти відповідально та ініціативно діяти в складних і критичних умовах, приймати обгрунтовані рішення в умовах прийнятого ризику;
- формувати управлінські навички, які необхідні при виконанні професійних обов'язків у складних і критичних умовах.

Частина респондентів вмотивовано погодились з відсутністю необхідності забезпечення освітньо-професійними програмами додатковими знаннями (уміннями).

На питання «Ваші пропозиції та побажання щодо вдосконалення освітньої програми (дисципліни, навички, уміння тощо)» роботодавцями було запропоновано:

- сприяти підвищенню рівня професійної мотивації здобувачів освіти в умовах воєнного стану до навчання та успішної фахової діяльності;

- збільшити кількість проведення практичних занять на базі підприємств-партнерів;
- акцентувати увагу на вивченні сучасних суднових інформаційно-вимірювальних систем у процесі автоматизації СЕУ, систем суднового електрообладнання;
- збільшити обсяг практичної підготовки, яка сприяє набуттю навичок здійснення безпечної діяльності під час ремонту суднових механізмів та систем несення машинної вахти на судні;
- підвищити мотивацію та досягнення автономності у визначенні цілей та шляхів вивчення англійської мови;
- вивчати сучасні методи контролю за рухом судна за допомогою приладу LRIT (Long Range Identification and Tracking of Ships) та новітніх систем судноводіння для забезпечення безпеки мореплавства;
- розвивати здатність застосовувати інноваційні підходи для вирішення професійних задач у сфері морської інженерії;
- відпрацьовувати навички прийняття відповідальних управлінських рішень в критичних/аварійних умовах.

На питання «Ваші пропозиції та побажання щодо вдосконалення освітнього процесу в ДІВТ ДУІТ» було надано пропозиції:

- активізувати участь у міжнародних практичних заходах (вебінарах з морського судноплавства, проходження плавальної практики за кордоном та ін.) наскільки це можливо з урахуванням воєнного стану в Україні;
- активізувати залучення провідних фахівців підприємств-партнерів до навчального процесу;
- збільшити кількість практичних занять, які проводяться на суднах і підприємствах берегової структури.

Більша частина респондентів цілком задоволена організацією освітнього процесу у ДІВТ ДУІТ.

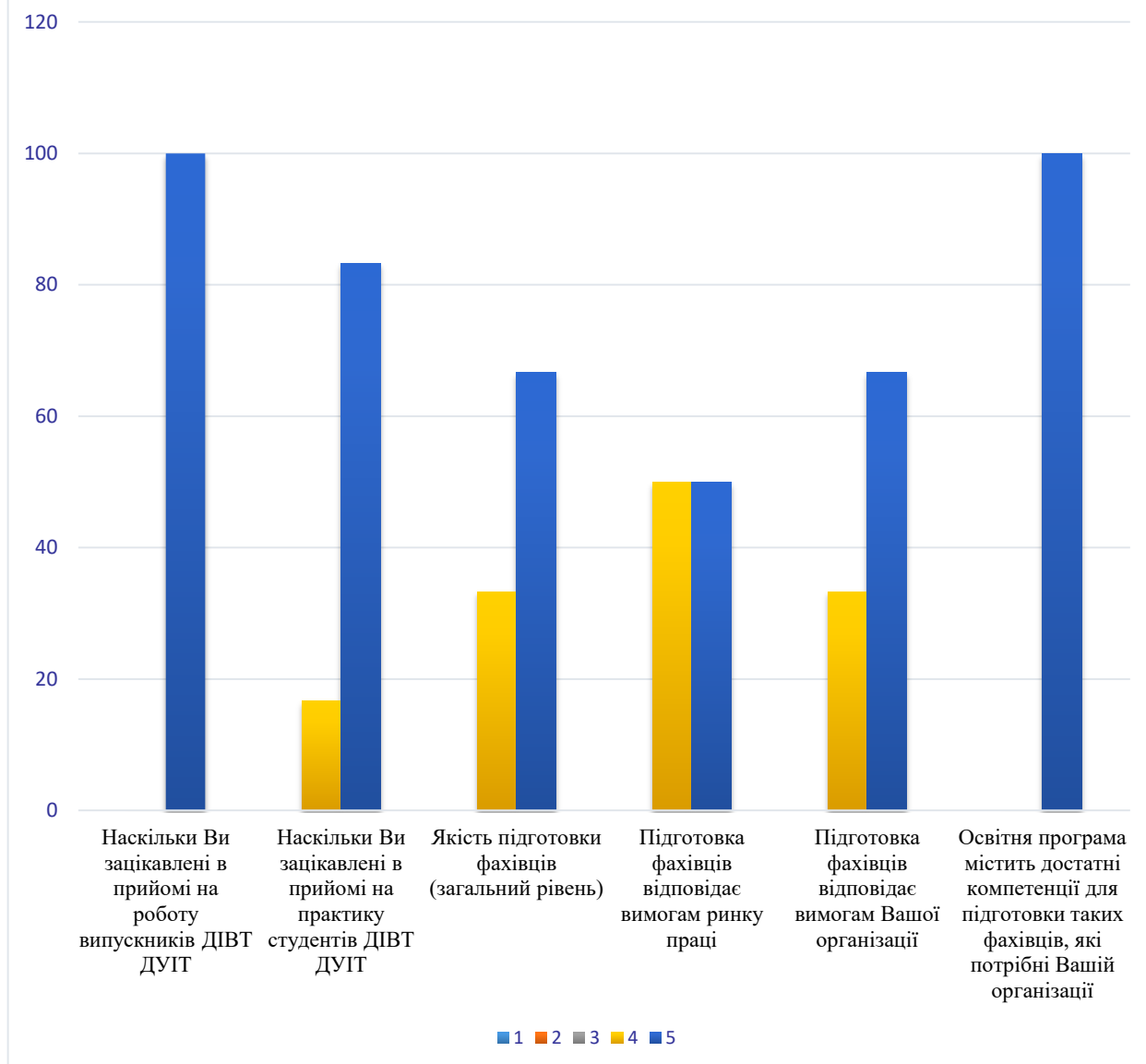
Результати оцінювання якості освітніх програм/рівня підготовки фахівців-випускників ДІВТ ДУІТ наведені в таблиці 2. Оцінку здійснювали за

5-бальною шкалою: від 1 – незадовільний рівень до 5 балів – дуже високий рівень.

Таблиця 2 - Оцінювання роботодавцями якості освітніх програм/рівня підготовки випускників ДІВТ ДУІТ *У відсотках*

	Критерії оцінювання	Бали				
		1	2	3	4	5
1.	Наскільки Ви зацікавлені в прийомі на роботу випускників ДІВТ ДУІТ	0	0	0	0	100
2.	Наскільки Ви зацікавлені в прийомі на практику здобувачів ДІВТ ДУІТ	0	0	0	16,7	83,3
3.	Якість підготовки фахівців (загальний рівень)	0	0	0	33,3	66,7
4.	Підготовка фахівців відповідає вимогам ринку праці	0	0	0	50	50
5.	Підготовка фахівців відповідає вимогам Вашої організації	0	0	0	33,3	66,7
6.	Освітня програма містить достатні компетенції для підготовки таких фахівців, які потрібні Вашій організації	0	0	0	0	100

Оцінювання роботодавцями якості освітніх програм/рівню підготовки випускників ДІВТ ДУІТ

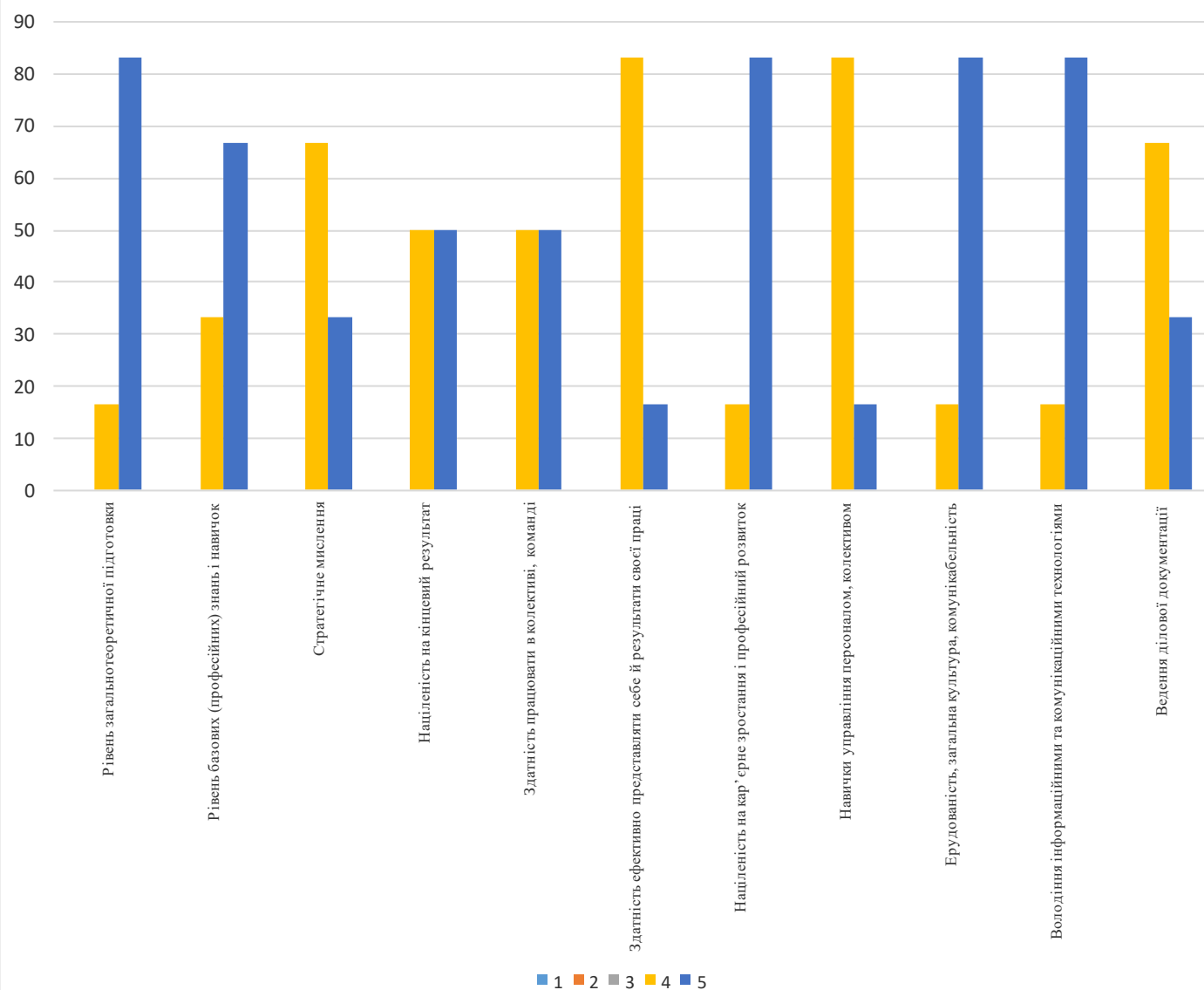
Аналіз таблиці 2 показує, що роботодавці високо оцінили якість освітніх програм/рівня підготовки випускників ДІВТ ДУІТ за такими критеріями: «зацікавленість в прийомі на роботу випускників», «освітня програма містить достатні компетенції для підготовки необхідних фахівців». Такі критерії оцінювання, як «зацікавленість в прийомі на практику здобувачів», «якість підготовки фахівців (загальний рівень)», «відповідність вимогам ринку праці», «підготовка фахівців відповідає вимогам Вашої організації» були оцінені деякими роботодавцями в 4 бали.

Результати оцінювання якостей та навичок фахівців-випускників ДІВТ ДУІТ наведені в таблиці 3. Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою: від 1 – незадовільний рівень до 5 балів – дуже високий рівень.

Таблиця 3 - Оцінювання роботодавцями якостей та навичок фахівців-випускників ДІВТ ДУІТ *У відсотках*

	Критерії оцінювання	Бали				
		1	2	3	4	5
1.	Рівень загальнотеоретичної підготовки	0	0	0	16,7	83,3
2.	Рівень базових (професійних) знань і навичок	0	0	0	33,3	66,7
3.	Стратегічне мислення	0	0	0	66,7	33,3
4.	Націленість на кінцевий результат	0	0	0	50	50
5.	Здатність працювати в колективі, команді	0	0	0	50	50
6.	Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	0	0	0	83,3	16,7
7.	Націленість на кар'єрне зростання і професійний розвиток	0	0	0	16,7	83,3
8.	Навички управління персоналом, колективом	0	0	0	83,3	16,7
9.	Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	0	0	0	16,7	83,3
10.	Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	0	0	0	16,7	83,3
11.	Ведення ділової документації	0	0	0	66,7	33,3

Оцінювання роботодавцями якостей та навичок фахівців-випускників ДІВТ ДУІТ

Аналіз таблиці 3 показує, що роботодавці достатньо високо оцінили якості та навички фахівців-випускників за освітньо-професійними програмами «Навігація і управління морськими суднами», «Управління судновими технічними системами і комплексами», «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики». Найвищі бали (максимальні відсотки за балом 5) надали за критеріями: «рівень загальнотеоретичної підготовки» – 83,%, «рівень базових (професійних) знань і навичок» – 66,7%, «стратегічне мислення» – 33,3%, «здатність працювати в колективі, команді» – 50%,

«націленість на кар'єрне зростання і професійний розвиток» – 83,3%; «націленість на кінцевий результат» – 50%, «навички управління персоналом, колективом» – 16,7%, «ерудованість, загальна культура, комунікабельність» – 83,3%, «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями» – 83,3% респондентів. Такі критерії оцінювання як «стратегічне мислення», «здатність працювати в колективі, команді», «націленість на кар'єрне зростання і професійний розвиток», «націленість на кінцевий результат», «навички управління персоналом, колективом», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями» частина роботодавців оцінила в 4 бали.

Коментарі та побажання роботодавців щодо розвитку компетентностей сучасних фахівців було надано наступні:

- формування інформаційно-цифрової компетентності, що сприяє підвищенню рівня результативності професійної і суспільної діяльності;
- отримані компетентності та результати навчання повною мірою відповідають спеціальності та вимогам до сучасних фахівців морської галузі;
- для успішної роботи в змішаних екіпажах приділити увагу підвищенню рівня мотивації щодо постійного самовдосконалення комунікативної компетентності;
- збільшити рівень знань, пов'язаних з ефективним управлінням та підготовкою персоналу на судні;
- розвивати компетентності, пов'язані зі здатністю управляти робочим навантаженням;
- розширити обсяг навичок, що стосуються вживання ефективних заходів у разі нещасних випадків на судні;
- формувати самоосвітню компетентність, здатність до подальшого навчання;
- сприяти формуванню вміння працювати під тиском, у стресових умовах.

Висновки

З метою удосконалення якості вищої освіти у період з 03 по 28 жовтня 2022 року було проведено опитування роботодавців щодо якості підготовки фахівців у Дунайському інституті водного транспорту Державного

університету інфраструктури та технологій за освітньо-професійними програмами «Навігація і управління морськими суднами», «Управління судновими технічними системами і комплексами», «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики».

Дані моніторингу оцінювання роботодавцями рівня задоволеності якістю підготовки фахівців у ДІВТ ДУІТ дозволяють зробити наступні висновки:

1. За такими критеріями, як «ділова репутація, імідж закладу», «професорсько-викладацький склад», «система управління закладом», «якість освітніх послуг», «зміст освітніх програм» 100% роботодавців надали найвищу оцінку ДІВТ ДУІТ як закладу вищої освіти.

2. На думку роботодавців, на високу оцінку якості освітніх програм/рівня підготовки випускників ДІВТ ДУІТ заслуговують такі критерії, як «зацікавленість в прийомі на роботу випускників», «освітня програма містить достатні компетенції для підготовки необхідних фахівців, які потрібні Вашій організації». Дані характеристики відповідають основним вимогам роботодавців до компетентностей та навичок випускників спеціальності. Менші бали (4 бали) було надано за наступні критерії – «наскільки Ви зацікавлені в прийомі на практику здобувачів ДІВТ ДУІТ», «якість підготовки фахівців (загальний рівень)», «підготовка фахівців відповідає вимогам Вашої організації».

3. Роботодавці достатньо високо оцінили якості та навички фахівців-випускників за освітньо-професійними програмами «Навігація і управління морськими суднами», «Управління судновими технічними системами і комплексами», «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики». Високу оцінку (максимальні відсотки за балом 5) було надано за критеріями: «рівень загальнотеоретичної підготовки», «націленість на кар'єрне зростання і професійний розвиток», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність» та «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями».

4. Серед основних якостей та навичок випускників освітньо-професійної програми працедавці при опитуванні надали перевагу формуванню саме професійних компетентностей здобувачів. Дані характеристики відповідають основним вимогам роботодавців до компетентностей та навичок випускників спеціальності. Менші бали отримали наступні критерії оцінювання (відсоток за балом 4): «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «навички управління персоналом, колективом». Менш оцінені якості стосуються або особистісних якостей здобувачів, або вдосконалюються вже безпосередньо у процесі роботи.

З урахуванням даних моніторингу, коментарів та побажань пропонується:

- розширити обсяг навичок, що стосуються вживання ефективних заходів у разі нещасних випадків на судні;
- формувати систему заходів, які сприяють розвитку інформаційно-цифрової компетентності, яка передбачає інфомедійну грамотність, навички фактчекінгу та інших інструментів критичного мислення, алгоритмічне мислення, навички безпеки в Інтернеті; розуміння етики роботи з інформацією (авторське право, інтелектуальна власність тощо);
- посилити у межах всіх освітніх компонентів освітньо-професійних програм набуття навичок soft skills, які, на думку роботодавців, не достатньо сформовані у здобувачів вищої освіти – стратегічне мислення, навички управління колективом, здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці;
- приділити увагу підвищенню мотивації самовдосконалення та усвідомлення її залежності від рівня комунікативної компетентності;
- поліпшити рівень знань здобувачів з ефективного управління та підготовки персоналу на судні. Для формування у здобувачів управлінської компетентності запрошувати для проведення тренінгів та тематичних семінарів коуч-тренерів, профільних фахівців;

- розвивати компетентності, пов'язані зі здатністю управляти робочим навантаженням; вміння працювати «під тиском», в стресових умовах, керувати власними психологічним станом та психічним здоров'ям під час військових дій;
- продовжити роботу щодо узгодження з роботодавцями графіка проведення майстер-класів із залученням провідних фахівців підприємств-партнерів;
- сформувати систему превентивних заходів щодо забезпечення безпечних умов вживання, ефективних заходів у разі нещасних випадків на судні, формування установок безпечної поведінки;
- розширити співпрацю з іноземними підприємствами-партнерами.

Результати анкетування були розглянуті та обговорені на засіданні випускової кафедри СВ та ЕТС на ВТ та Вченої ради ДІВТ ДУІТ. Фактичне впровадження побажань роботодавців враховується науково-педагогічними працівниками інституту при складанні робочих програм навчальних дисциплін, силабусів, розробці лекційних та практичних занять. Загальні зауваження та пропозиції роботодавців ДІВТ ДУІТ свідчать про достатньо позитивну оцінку змісту освітніх програм та конструктивне налаштування щодо необхідності постійного удосконалення системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Директор ДІВТ ДУІТ

Олена ДАКІ

Голова Ради з якості вищої

Освіти ДІВТ ДУІТ

Олена БАЙРАМОВА